

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Åsa Linge
Utredare

TJÄNSTESKRIVELSE
2014-08-05
1 (6)

Diarienummer
2014/SN 0175 61

Socialnämnden

Utökat mottagande av ensamkommande barn

Förslag till beslut

1. Mottagandet av ensamkommande barn utökas med två boendeplatser för asylsökande ensamkommande barn och två boendeplatser för ensamkommande barn med permanent uppehållstillstånd från och med den 1 november 2014.
2. Förvaltningschef ges delegation att teckna överenskommelse med Migrationsverket om utökat mottagande enligt ovan.
3. Förvaltningschef ges delegation om att teckna tilläggsavtal med Villa Victoria Behandlingscenter AB om två boendeplatser för asylsökande ensamkommande barn från och med den 1 november 2014.

Socialförvaltningen

Björn Nilsson
tf Förvaltningschef

Ansa Haapala
tf Stabschef

Sammanfattning

Socialförvaltningen föreslår, utifrån förhandling med Länsstyrelsen i Stockholms län, att Tyresö kommun utökar mottagandet med två platser för asylsökande ensamkommande barn och två platser för ensamkommande barn med permanent uppehållstillstånd från och med den 1 november 2014.

Beskrivning av ärendet

Det kommer varje år barn och ungdomar utan medföljande förälder eller annan legal vårdnadshavare till Sverige för att söka asyl, s.k. ensamkommande barn. Tyresö kommun har nu gällande överenskommelser med Migrationsverket om att kommunen ska hålla sju boendeplatser tillgängliga för asylsökande ensamkommande pojkar från 15 år och 14 boendeplatser för ensamkommande barn som fått permanent uppehållstillstånd (PUT).

Överenskommelser om mottagande av ensamkommande barn tecknas med Migrationsverket men det är Länsstyrelserna som, under Migrationsverkets ledning, förhandlar med respektive kommun om antalet platser för mottagande.

Socialförvaltningen föreslår, utifrån förhandling med Länsstyrelsen i Stockholms län, att kommunen utökar mottagandet med två platser för asylsökande ensamkommande barn och två platser för ensamkommande barn med permanent uppehållstillstånd från och med den 1 november 2014. Det innebär totalt en ökning från 21 till 25 platser.

Mottagande av ensamkommande barn och ungdomar

I enlighet med socialtjänstlagen får det ensamkommande barnet först ett tillfälligt boende i den kommun där det ger sig till känna för en svensk myndighet, s.k. *ankomstkommun*. Migrationsverket ska därefter, så snart som möjligt, anvisa en plats i en kommun som ska ta över det långsiktiga ansvaret för barnets mottagande, boende och omsorg, s.k. *anvisningskommun*. Anvisningskommunens ansvar gäller under såväl asylprocessen som tiden för verkställighet för de som får avslag och tiden efter beslut för de som beviljas uppehållstillstånd.

Anvisningskommunen ansvarar sammanfattningsvis för att:

- utreda barnets behov och fatta beslut om insatser och placering i lämpligt boende
- god man utses
- barnet får skolundervisning
- ge fortsatta insatser under barnets uppväxt samt för barnets integration om barnet får uppehållstillstånd. Kommunen ansvarar då även för att efterforska var barnets familjemedlemmar finns.¹

Sedan en lagändring den 1 januari 2014² har Migrationsverket utökade möjligheter att anvisa kommuner boendeplatser för ensamkommande barn. Genom lagändringen kan alla kommuner anvisas för att ta emot ensamkommande barn oavsett om kommunen har en överenskommelse med Migrationsverket om mottagande eller inte. En kommun kan inte överklaga ett beslut om anvisning. Anvisningen sker utifrån en fastställd modell för anvisning för att fördelningen mellan kommunerna ska bli så jämn som möjligt:

1. kommun till vilken barnet anses ha viss anknytning, t.ex. släkting
2. kommun med överenskommelse och som anmält ledig plats
3. a) kommun utan överenskommelse
b) kommun med överenskommelse, där mottagandet om platser inte startat
c) kommun med överenskommelse, men där de överenskomna platserna är färre än kommunens fördelningstal
4. samtliga kommuner

Kommunerna kan få statlig ersättning för mottagandet. Ersättning kan ges till dess att den unge har fyllt 21 år, om beslut om insatser har fattat innan dess att den unge har fyllt 18 år.

Under 2013 sökte totalt 3852 ensamkommande barn asyl i Sverige. De flesta kom från Afghanistan och Somalia. I 67 %³ av de beslut som fattades i första

¹ Migrationsverket: <http://www.migrationsverket.se/Andra-aktorer/Kommuner/Om-ensamkommande-barn-och-ungdomar/Olika-myndigheters-ansvar.html>

² 3 § lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

³ Om man endast inkluderar de barn som fick sitt asylärende prövat i Sverige, dvs exkluderar de som omfattas av Dublinförordningen och de vars ärende avskrivs, beviljades 82 % uppehållstillstånd.

instans under året beviljades uppehållstillstånd. Migrationsverkets genomsnittliga handläggningstid för asylärenden gällande ensamkommande barn är för närvarande 140 dagar.⁴ En boendeplats för asylsökande genererar i förlängningen behov av två till tre PUT-platser per år, beroende på handläggningstiden och hur många som beviljas uppehållstillstånd. En utökning med två asylplatser genererar således behov av ytterligare fyra till sex PUT-platser per år.

Antalet ensamkommande barn som kommer till Sverige för att söka asyl är ökande. Migrationsverket bedömer att uppskattningsvis 4 400 ensamkommande barn årligen kommer att söka asyl under 2014 och 2015. Under första halvåret 2014 ökade antalet ensamkommande barn och unga med över 70 % jämfört med samma period 2013.⁵ Med anledning av det ökande antalet ensamkommande barn pågår omförhandling av gällande överenskommelser om mottagandet i kommuner.

Mottagandet i Tyresö kommun

Mottagandet av ensamkommande barn och unga i Tyresö kommun hanteras av socialförvaltningens individ- och familjeomsorg. Från och med den 1 september 2014 hanteras myndighetsutövningen gällande ensamkommande barn av barn- och ungdomsenheten.⁶ Vidare har kommunens boendekedja för ensamkommande barn (se nedan) förts över från mottagningsenheten till resursenheten.

För närvarande⁷ ansvarar kommunen för totalt 33 ensamkommande ungdomar, varav nio är asylsökande.

Boendeplatser för asylsökande ensamkommande barn

Under asylprocessen placeras barnet/den unge i regel vid ett HVB-hem där det finns tillgång till stöd och tillsyn dygnet runt. För detta har Tyresö kommun

⁴Migrationsverkets informationsbrev ”Aktuellt om ensamkommande barn och ungdomar”, januari/februari 2014 och maj 2014.

⁵Migrationsverkets informationsbrev ”Aktuellt om ensamkommande barn och ungdomar”, juni, juli, augusti 2014”.

⁶Barn- och ungdomsenheten är en sammanslagning av utredningsenheten för barn och unga och mottagningsenheten.

⁷ Per den 17 juli 2014.

avtal om boendeplatser med en privat utförare, Villa Victoria Behandlingscenter AB.

Gällande den föreslagna utökningen av antalet platser för asylsökande ensamkommande barn kan tilläggsavtal med den befintliga utföraren, Villa Victoria Behandlingscenter AB, tecknas att gälla från och med den 1 november 2014. Det nuvarande avtalet med Villa Victoria gäller sju boendeplatser och löper ut den sista december 2014, utan möjlighet till förlängning. Ny upphandling pågår för närvarande och avser nio boendeplatser från och med den 1 januari 2015, under förutsättning att kommunen fattar beslut om att utöka antalet platser för mottagande.

Boendeplatser för ensamkommande barn som fått permanent uppehållstillstånd

För de som beviljas uppehållstillstånd finns det en boendekedja i kommunen med boendeformer som har en varierande grad av självständighet i boendet. När uppehållstillstånd har beviljats gör socialtjänsten en individuell bedömning av barnets/den unges behov. Om omsorgsbehovet är fortsatt stort kan placering i familjehem eller fortsatt HVB-placering vara aktuellt. I annat fall finns stödboende (enligt nuvarande lagstiftning klassat som HVB), träningsboende och träningslägenheter. Varje ungdom har en egen boendestödare som följer den unge från det att han/hon har fått uppehållstillstånd till dess att han/hon är myndig och redo för att flytta till eget boende utan stödinsatser från socialtjänsten.

Konsekvensbedömning

Även om Migrationsverket kan anvisa boendeplatser i kommunen utöver gällande överenskommelse ger en utökad överenskommelse kommunen större möjlighet att, i möjligaste mån, förutse antalet anvisningar och tillse god beredskap för mottagandet. Ur barnperspektiv är det av stor vikt att kommunen har en så god beredskap som möjligt för mottagandet.

Socialförvaltningens bedömning är att den statliga ersättningen för mottagandet helt kan finansiera kommunens placeringskostnader. Organisatoriskt bedöms den föreslagna utökningen av mottagande också kunna genomföras inom ramen för befintliga personalresurser. Den organisationsförändring som nyligen

genomförts inom individ- och familjeomsorgen medför även en minskad sårbarhet vad gäller myndighetsutövningen.

Ett utökat mottagande medför behov av fler boendeplatser. Det gäller inte minst behov av fler familjehem. Vidare finns det också behov av fler träningslägenheter och boendeplatser vid kommunens stödboende/HVB för de som har fått permanent uppehållstillstånd. Socialförvaltningen undersöker för närvarande olika möjligheter att tillgodose behovet.

Ett utökat mottagande genererar också behov av fler skolplatser, främst inom gymnasieskolan. Utvecklingsförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen har informerats om ärendet.